

	Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет		
	Акредитација студијског програма		
	ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	ВОЋАРСТВО И ВИНОГРАДАРСТВО	

Табела 5.2 Спецификација предмета

Студијски програм : Ратарство и повртарство- Field and vegetable crops			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво-Undergraduate academic studies, first level			
Назив предмета: ЛЕКОВИТО, ЗАЧИНСКО И АРОМАТИЧНО БИЉЕ – Medicinal, spice and aromatic plants			
Шифра предмета: 70BV5I45 (70RT7I51)			
Наставници: др Бранко Ј. Маринковић, ред.проф., др Јован Ж. Црнобарац, ред. проф			
Сарадници: мр Драгана С. Латковић, мр Горан Р. Јаћимовић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Оплењивање биљака, Основи биљне производње, Корови и њихово сузбијање, Болести и штеточине њивских биљака и њихово сузбијање.			
Циљ предмета Циљ је упознавање студената са најважнијим врстама нашег самониклог и гајеног лековитог биља које се све више тражи на домаћем и страном тржишту, као неопходна сировина за фармацеутску и прехранбену индустрију. Богатство наше медицинске флоре, како по броју врста, тако и према њиховој хемијској разноврсности, је веома велико. Међутим, сакупљање лековитог биља из спонтане флоре, до сада је обављано недовољно стручно, неорганизовано, нерационално, стихијски, без контроле што је допринело угрожености појединих веома важних биљних врста. Њивском производњом добила би се чиста, квалитетна, типизирана сировина за тржиште. Стицањем основног знања о технолошкој преради лековитих биљака, испоштовали би се међународни стандарди којима ова сировина подлеже.			
Исход предмета После одслушаних предавања и урађених вежби студент ће бити упознат са основним елементима технологије гајења лековитих, зачинских и ароматичних биљака. Након положеног испита кандидат ће бити оспособљен да води њивску производњу биља, да буде успешан у тој производњи. Истовремено биће обучен да плански и квалитетно скупља и припрема лековито, зачинско и ароматично биље. Биће обучен да споји знање, способност и умеће са датим еколошким и едафским условима			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> У општем делу ће се изучавати: дефиниција предмета, подела, стручна номенклатура и биљни лековити састојци. У наредном поглављу проучаваће се: начин размножавања, нега, заштита, берба, сушење, примарна прерада, паковање, чување, транспорт и предност гајења. Код самониклих проучаваће се морфологија и поступак прикупљања. У примарној преради проучаваће се: стабилизација, ферментација, стандарди и примесе, замене, фалсификати, као и узроци кварења биљних сировина. Употреба дроге у фармацеутској, козметичкој, парфимеријској, прехранбеној и другим индустријама. Једноставни облици лекова од биља. У посебном делу ће се изучавати следеће билне врсте по групама: 1. Алкалоидне биљке а) самоникло биље: руса, мразовац, зимзелен б) гајено биље: велебиље, буника, татула, мак, ражена главница; 2. Хетерозидне биљке а) самоникло биље: гороцвет, линцура, кичица, маслчак, липа, зова, глог б) гајено биље: вунасти и пурпурни дигиталис, бела и црна слачица; 3. Ароматичне биљке а) самоникло биље: хајдучка трава, мајчина душица, пелен, клека б) гајено биље: нана, матичњак, мајоран, тимијан, лаванда, ким, анис, коморач, коријандер, жалфија, хмель, босиљак, одољен, камилица, танацетум, ангелика 4. Уљане биљке а) гајено биље: лан, памук, сусам, ричинус, уљана тиква (лековити аспект); 5. Слузне биљке а) самоникло биље: подбел, боквица б) гајено биље: бели слез, борач, гавез 6. Инсектицидне биљке , гајено биље: бувач; 7. Сапонозидне биљке , самоникло биље: јагорчевина, дивизма, сапуњача, раставић; 8. Танинске биљке , самоникло или гајено биље: кантаргон, хрест, боровница; 9. Витаминске и тонизирајуће биљке , самоникло или гајено биље: шипурак, ехинацеа, алоја, артичока, здравац, петровац, коприва, гинко билоба, жен-шен, радиола, шизандра, аронија, леузеа. <i>Практична настава</i> Упознавање хербарских узорака лековитих биљака (израда цртежа), целих и резаних дрога, анализа смеше. Оцена вредности квалитета дроге према Фармакопејама. Програм теренских вежби: Ботаничка детерминација, узимање узорака за анализу, упознавање основа производње, размножавање, постављање огледа, плантажно гајење, нега, заштита, експлоатација, сушење, уситњавање, паковање, заштита од инсеката			
Литература 1. Кишгеци Ј. : Лековито биље Партедон, Београд, 2002. 2. Ђукић, Д., Јањић, В., Моисуц, А., Кишгеци, Ј. : Крмне, коровске, отровне и лековите биљке Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2004			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2x15=30	Вежбе: 2x15=30	Други облици наставе лабораторијске вежбе:	
Методe извођења наставе Усмена излагања уз коришћење савремене опреме (видео пројектори, графоскоп, дијапројектор) за приказ извођења агротехничких мера код наведених биљних врста.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Присуство и активност на предавањима и вежбама	5	усмени испит	60
Тест I	5		
Тест II	10		
Колоквијум	20		